

České země ve 12. - 13. stol.

str. 61- 65

Vladislav II., jako **král Vladislav I.**

- Schopný a úspěšný politik
- **Byl přítelem římského císaře Fridricha I. Barbarossy, od něhož získal r. 1158 královský titul (nejspíše pouze pro svou osobu)**
- Vladislav po obdržení titulu doprovázel osobně císaře do Itálie a **v bitvě u Milána** vynikl svou statečností. Údajně sám Vladislav probodl kopím vůdce milánského vojska a zprostředkoval mír.
- Dlouhá Vladislavova vláda přinesla českým zemím rozkvět. Byla založena např. řada klášterů nebo postaven kamenný **Juditin most** (podle jeho 2. ženy). **Na jakém místě v Praze stál?**

Situace po smrti Vladislava

- Čeští panovníci silně závislí na římském císaři (**kdo v té době vládl v říši?**)
- Jedním z důvodů byly spory Přemyslovců o trůn (**moravská údělná knížata?** vs. český kníže)
→ Fridrich Barbarossa v **r. 1182 ustavil Moravské markrabství**, které podřídil přímo císařské moci.
Relativní samostatnost Moravy dlouho nevydržela a po Fridrichově smrti česká knížata získala opět Moravu pod svou kontrolu.

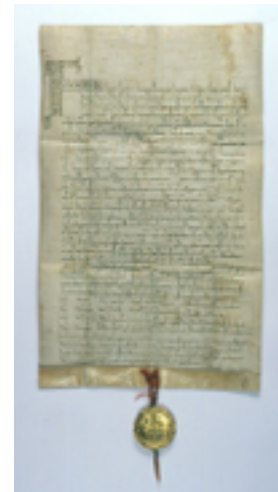
Zjistěte, kdy oficiálně zaniklo Moravské markrabství?

- Neklidná situace se uklidnila až nástupem Přemysla Otakara I. na český trůn

Přemysl Otakar I. (1197 - 1230) syn Vladislava

- Podporoval městskou kolonizaci → více obyvatel → více peněz do státní pokladny. **Vzestup českého státu mezi evropské velmoci.**
 - Zrušil Břetislavův stařešinský řád (?)
 - V r. 1212 mu římský císař Fridrich II. Udělil dědičný královský titul – Zlatou bulu sicilskou (celé znění najdete [zde](#))
1. *Císař nemá právo zasahovat do volby českého krále*
 2. *České země získali navždy královský titul*
 3. *Král může sám jmenovat české biskupy*
 4. *Povinnost vyslat 300 oděnců ke korunovační jízdě do Říma nebo zaplatit císaři 300 hřiven stříbra*
- Jeho dcera Markéta byla provdána za dánského krále - tehdy jedna z nejmocnějších evropských říší. Stala se oblíbenou královnou (známa jako Dagmar) pro svou dobrotivost.

Václav I. (1230 - 1253) syn Přemysla Otakara I.

- Růst počtu obyvatel (městská kolonizace) → příliv „**německého**“ **obyvatelstva**, udělována městská privilegia
- **Vpád Tatarů** (Mongolů) do střední Evropy → vyplenili Polsko (v r. **1241** [bitva u Lehnice](#), kde Tataři porazili křesťanská vojska) → prošli Moravou do Uher a potom zpět do východních stepí

Proč nepokračovali dál na západ?

Přemysl Otakar II. (1253 - 1278) syn Václava I.

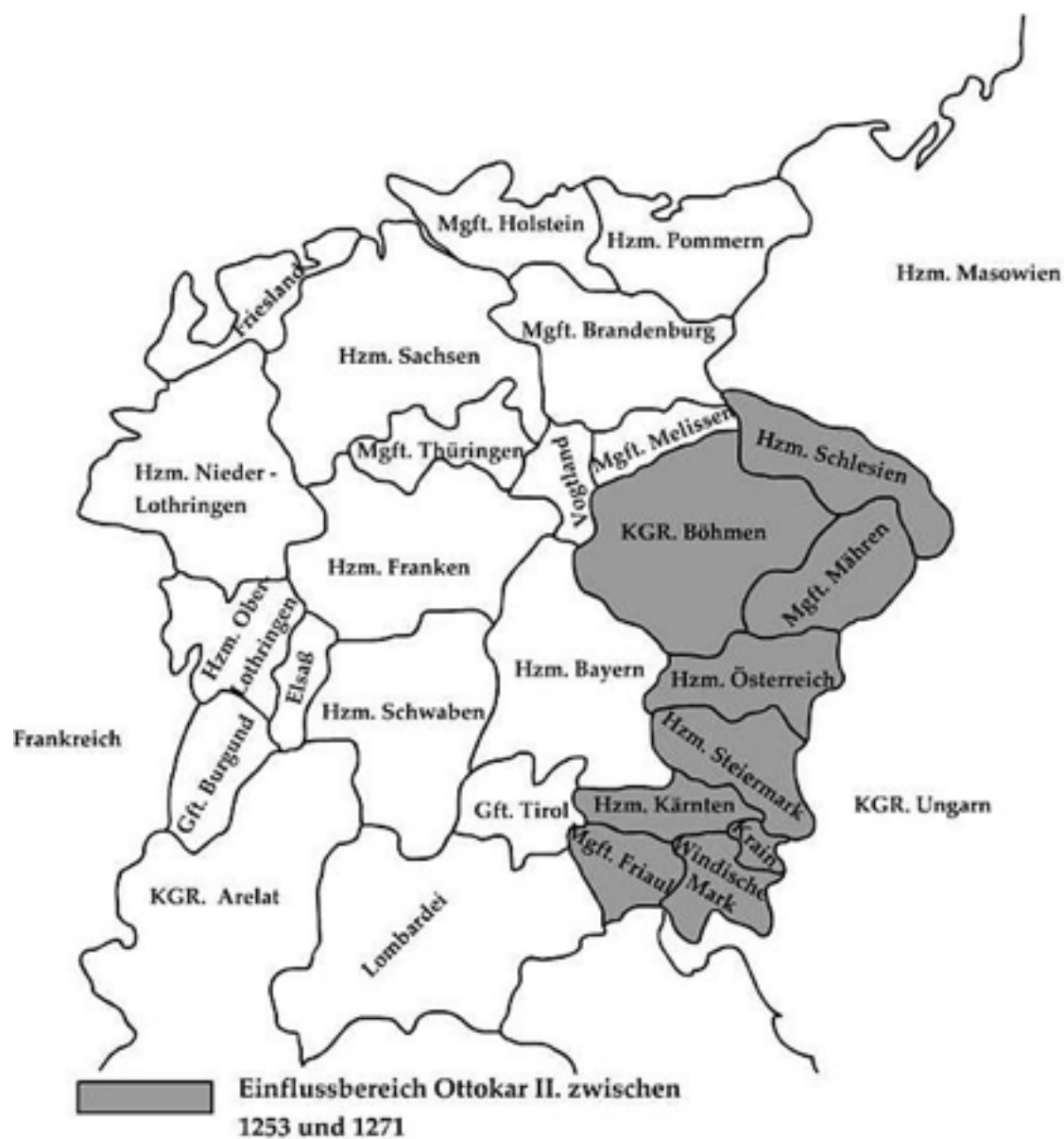
- Svůj zájem obrátil na jih, kde se uvolnil rakouský trůn → sňatek s mnohem starší dědičkou rakouského trůnu Markétou Babenberskou → **zisk rakouských zemí**
- Nabídka vládnout ve **Štýrsku**, ale zde má své zájmy uherský král Béla IV. → r. **1260 bitva u Kressenbrunn (kde leží?)**, která skončila vítězně pro Přemysla. Později získává i Korutany a Kraňsko (?)
- Nazýván „králem železným a zlatým“ (*přísný, důsledný ve svém konání a bohatý*). Obdivoval rytířskou kulturu, dokonce se vydal na křížovou výpravu do Pobaltí. V r. 1255 založil město **Koenigsberg (jak se jmenovalo česky a které je to dnešní město?)**

Spory se šlechtou a říší

- **Sílící moc panovníka se nezamlouvala české vyšší šlechtě.** Přemysl II. podporoval zakládání královských měst (např. České Budějovice, Písek) → konkurence významným rodům (např. Vítkovci - Rožmberkové) → menší zisky pro šlechtu.
- **Obavy ze vzrůstající moci i ve Svaté říši římské** → 1273 volby nového římského krále a Přemysl nebyl jako kurfiřt ani pozván. **Titul krále získal neznámý švýcarský hrabě Rudolf Habsburský.**
- Český král byl vyzván, aby se vzdal alpských zemí (?) nesouhlasil → byla na něj uvalena klatba. Za Rudolfem stál i papež a velká část české šlechty.
- **1278 - bitva na Moravském poli (najděte?),** kde byl Přemysl Otakar II. poražen a zabit. Habsburkové získali alpské země, vyjma Švýcarska až **do roku?**

Území českého státu za Přemysla Otakara II.

Památník bitvy na
Moravském poli

Václav II. (1283 - 1305) syn Přemysla II.

- Za 6letého Václava vládne v Čechách Ota Barniborský – příbuzný královny Kunhuty (2. žena Přemysla II.). Rozkrádání královského majetku, neúroda, hladomor.
Václav uvězněn na hradě Bezděz a poté v Braniborsku. Po 5 letech Václav vykoupen českou šlechtou.
- Morava pod vládou Rudolfa Habsburského - relativní klid a prosperita. V r. 1283 opět spojena s Čechami.
- **Václav II. obrátil svůj zájem na východ a využil tamní politické nestability → r. 1300 v Hnězdně prohlášen polským králem.** Své postavení posílil sňatkem s Eliškou Rejčkou (Piastovna)
- **R. 1301 nabídka uherské koruny** po vymření rodu Arpádovců. Václav ji přijal pro svého syna Václava III. → obrovská říše → obavy papeže a císaře → Václav III. Uhry ale neudržel.
- Ve 30 letech Václav II. nečekaně umírá
- Ražba **českých grošů v Kutné Hoře - od r. 1300** (velmi žádaná evropská měna)

Václav III. (1305 - 1306) syn Václava II.

- Panuje velmi krátce
- Chtěl zachovat vládu nad Polskem
→ vojenské tažení, které předčasně skončilo
- **Srpen 1306 - zabit v Olomouci neznámým najatým vrahem (kdo měl zájem na jeho smrti?)**
Více [zde](#)
- **Vymřel tak po meči rod Přemyslovců (jak dlouho vládli?)**

